

Barcode - 900000001806

Title - Sasi_Kala_Patala_Samputi

Subject - NULL

Author - Kulapati_Adavi_Bapiraju

Language - TELUGU

Pages - 130

Publication Year - 1954

Creator - Fast DLI Downloader

<https://github.com/cancerian0684/dli-downloader>

Barcode EAN.UCC-13

హరికథ

కులపతి అడివిబాపిరాజు

క శి క శా ని ల యం
బ్రా డీ పేట
రా మ చంద్ర పు రం.
తూర్పుగోదావరి.

శ శి క ల

(పాటల సంపుటి)

కు ల ప టి

అ డి వి బా పి రా జు.

శ శి క లా ప్ర చు రణ లు

బ్రా డీ వే డ

రా మ చంద్ర పు రం

తూర్పు గోదావరి.

ఈ గ్రంథముపై
వర్ణనాకుల
ప్రకాశకులవి

వెల
శ్రీ-క-మా-పా-య

వెల
శ్రీ-క-మా-పా-య
ప్రకాశకులవి

-: ప్రస్తావన :-

- * -

శశికళాప్రియుడు, కవి, చిత్రకారుడు, సంగీత నాట్య కళానిపుణుడు అగు కులపతి శ్రీ అడివి బాపిరాజుగారి శిశువేద్యమును తండ్రిగారిగా ప్రచురించి ఆంధ్ర సారస్వతాభిమానులకు సమర్పించగలిగినందుకు ఎంతయో సంతసిస్తున్నాను.

ఇందలి గేయములు చాలావరకూ మద్రాస్, విజయవాడ, హైద్రాబాద్ రేడియో కేంద్రములనుండి ప్రసారితము లవు తూన్నవే. 'పాడకే నారాణి' 'బాలవే నీవెపుడు' పాటలు రెండూ ప్రసిద్ధగాయకులు శ్రీ ఎమ్. ఎస్ రామారావుగారు హెచ్. ఎమ్. వి. గ్రామఫోన్ రికార్డులలో పాడియున్నారు. ఇందులో కొన్ని కొత్త గేయములు కూడా చేర్చి వుస్తూ కమంతా సరిచూసుకున్నారు తమజీవితపు చివరిదశలో బాపిరాజుగారు.

బాపిరాజుగారు రచించిన గేయములు, చిత్రములు అనేకం ఉన్నాయి. ఆయన ఒకచేతితో కలం మరొకచేతితో కుంచె పట్టుకుని సమంగా ఒకదానికొకటి అండగా రైలు పట్టాలవలె నడిపించారు.

‘మనచేలిమి’ అనే గేయంలో,

“ఎవరు నేనీజగతి
ఎవరు నేనీప్రగతి”

అని బాపిరాజుగారు జీవితాంతమున ఆత్మపరిశోధన చేసుకున్నారు.

శశికళ అనేకరూపాల్లో— సూర్యసుతగా, యోగినిగా, సర్తకిగా, గానసుందరిగా, దేశికగా, ప్రేయసిగా, ఆయనకు దర్శనమిస్తుంది.

బాపిరాజుగారి జీవితమంతా కళామయంచేసి చివరికి ఆయనను తనలో లీనంచేసుకున్నది శశికళ.

బాపిరాజుగారు అదృశ్యులైనా ఆయన గ్రంథావళి దీనావళివలె ఎప్పుడూ జ్వలిస్తూనే ఉంటుంది.

శశికళా విలయం
రామకృష్ణారం
1 జనవరి 1954.

రావులపర్తి భద్రరాజు.

విషయ సూచిక

— * —

	పుట		పుట		
1	తెర	1	21	నగ్న	30
2	అమరత్వము	3	22	ఆవెనుక	33
3	నిరీక్షణ	4	23	పరమార్థము	34
4	ఆనర్హత	6	24	ఉగాది	35
5	ఆనర్హము	7	25	ప్రస్థానము	36
6	ఎవరవే!	8	26	శ్రుతిలేని	38
7	ఈనిశిని	12	27	మార్పు	40
8	ఎవరికోసం	13	28	ఒకరికోకరు	41
9	ఎవరివో ఆ కలనవనాలు	14	29	ఆటపాటలు	42
10	నువ్వతే	15	30	ప్రణయకోపన	43
11	పువ్వతే	16	31	రాగిణీమాల	45
12	ప్రత్యక్షము	17	32	మేలుకొలుపు	46
13	లోకము	19	33	యోగిని	48
14	సూర్యసుత	21	34	సంగీతమేలనే	49
15	అవతరణము	23	35	నాట్యము	51
16	అతిధి	25	36	అక్కసురాలు	52
17	నువ్వు	26	37	త్రప	55
18	చరిత్ర	27	38	ఆశయదేవి	57
19	నీలము	28	39	పూజ	58
20	కళిక	29	40	కంటినవ్వు	60

Viii

	పుట		పుట
41 అటు ఇటు	62	58 పూలబాలిక	84
42 ఇంద్రకాలిక	63	59 యుగ్మము	86
43 విప్రలంబ	64	60 ఎండిమియాన్	87
44 ఒడ్డిచై	65	61 మనచెలిమి	93
45 సంప్రార్థన	66	62 సౌగసు వయసు	97
46 నారాణి	67	63 వసంతపూర్ణిమ	99
47 గంగాధర	68	64 స్మృతులు	100
48 కళాపరిమళము	69	65 దేశిక	101
49 నిత్యయావన	71	66 ఇంతలో	103
50 అనుగమము	72	67 గ్రీవ గంగోత్తరి	105
51 కారణము	74	68 ఫేచరి	107
52 మార్గము	75	69 జ్యోత్స్నాద్యుతి	109
53 ఇష్టదేవత	76	70 గానసుందరి	110
54 ద్యేయము	77	71 గౌరీశంకర శృంగా	
55 వీలుపులు	78		విర్భవ 112
56 నర్తకి	79	72 దీపావళి	113
57 వరప్రదానము	82		

అంకితము

— * —

నా ఆశయమూర్తి
నా ఆత్మపూజా పీఠస్థ
శిల్పి కళా లక్ష్మి
శుభి కళా

— బాపిరాజు.

— * —

వి డా ది బా పి రా జు.

(ఉ హా చి త్రం)

చిత్రకారుడు:- అడివి బాపిరాజు.

శ్రీరస్తు
శ్రీ పర దేవతాయైనమః

తే ర

*

ధవళమైనదీ తలవుదాటినదె
దానికి మొదలూ చివరూ తేనిది

నీకు ఇవతల

నాకు అవతల

తేర ఉన్నాది బాలా!

తేర ఉన్నదే!

తేర మీ దానిన నీడను జూస్తిని

తేర చాటున నీపాటలు వింటిని

తేర జొచ్చిన నీ కాంతిని జోగితి

తేరు వేయన్నా

తెలియలేకనే

కలిగి పోతిని

తేర ఉన్నాది బాలా!

తేర ఉన్నదే!

కన్నులుకాసని రూపంపిలిచీ
 కౌగిలి కందనిభావం తలచీ
 తెర వైపున నా చేతులుమోడ్చీ
 అర మూతలునా తీరని కలలై

చీల్చిన చిరగని తెర ఇవతల నీ
 చేరగ రానీ నీ వవతలనే
 తెర ఉన్నాది బాలా!
 తెర ఉన్నదే!

*

అ మ ర త్వ ము

*

ఓ చలీ

ఓ చలీ

నీవు నా నిదురలో మూర్ఛించి

నీవు నా ఎడమన నర్మించి

పూవులో తేనెవె

తావిలో మత్తువె

పాటలో ఘణితివె

మాటలో తేటవె

అన్మృత బిందువు లోని

అమరత్వమెతివే

ఓ చలీ !

ఓ చలీ !

*

ని రీ క్ష ణ

*

స్మృత్యో నామ ఎదురుచూస్తే

స్మృత్యో నామ వేదకినాను

కనుతెరచిన కలలమధ్య !

కల తెరుగని గాఢ నిద్ర

స్మృత్యో నామ ఎదురుచూస్తే

స్మృత్యో నామ వేదకినాను

నను తెలిసే శిశు దినాల

నిను తెలిసే బాల్య లీల

యావన మధు మధురాలలా

భావాఽ భావస్తి తిలొ

స్మృత్యో నామ ఎదురు చూస్తే

స్మృత్యో నామ వేదకినాను

ఎవరవో నీ వెటు లుందువో

ఎవరవో నీ వెట నుందువో

భువిజవో దివిజాంగవో

అవతరించినావో ఏమొ

స్మృత్యో నామ ఎదురుచూస్తే

స్మృత్యో నామ వేదకినాను

కిన్నెర తీగెల మీటితి
 మిన్నుదరియు కాగంలో
 వేన్నెలలో కరుగు నీతి
 నిన్నెపాడి నిన్నె వెదకు

న్నిక నే ఎదురుచూసి
 న్నిక నే వెదకినాను

తపసెన నిరీక్షణలో
 తలపులతో బొమ్మెతిని

నాతోనే లోకాలూ
 నాతోనే కాలాలూ

న్నిక నే ఎదురుచూసి
 న్నిక నే వెదకినాను
 కనుతెరచిన కలల మధ్య
 కల తెరుగని గాఢనిద్ర.

అ న ర్భ త

*

వెదక లేనే రాణి నిన్నూ
 వేదనా పూర్ణమీ బ్రతుకు లోనూ!
 వెదక లేనే రాణి నిన్నూ!

వదల లేనే కలలు
 నిదుర లేదే మనసు

చెదిరె హృదయము శాంతి
 కుదురుకొ ననే క్షాంతి
 వెదక లేనే రాణి నిన్నూ!

కదిలించి బ్రతుకంత
 విదిలించి బంధనలు

చదల కెగయగ దేవి
 దెసలంటు రెక్క లేవి?
 వెదక లేనే రాణి నిన్నూ
 వేదనా పూర్ణమీ బ్రతుకు లోనూ!

*

అ న ర ము

• * •

నిన్ను దరిసినకాంతి
నిన్ను పొందిన కాంతి

వెన్నెలలు వెలిగెనే
విరిసె మల్లెలు కోటి

నీవు వెలిగే కాంతి
నిన్ను వీడే కాంతి

మిన్ను కేరే బాల
స్వీన్నామృతమె లీల

నిను చుట్టి ఒకకాంతి
నీలోన ఒకకాంతి

ఉజ్వలమై సిత
ప్రజ్వలమై తప్త
కాంచనమై వెలిగె

నీవు నెలరేకవట్ల
నీవు వెన్నెల వట్టె

పరమ శోభవు నీవు
నిరతిశయ ప్రణయవే !

•

ఎవరవో!

ఓ చెలీ నీవెవరు?

ఓ చెలీ నీవెవరు?

కలలోని పాపవా?

కతలోని బాలవా?

మధుర మందానిల, పరీమళమవో

మధుమత్త శారదాత్మిక సుషమ్మవో!

సుందరాప్పరసాంగనా కంఠ

త్రుందిలము మందార మాలవో!

ఓ చెలీ నీవెవరు?

ఓ చెలీ నీవెవరు?

కలలోని ముగ్ధవా?

కతలోని స్నిగ్ధవా?

వారాసిలో పొంగు కెరటాలవో

నీరాల లోతులో నీలాలవో

తుంగ వీచీ శిఖర
 భంగ రేఖా రచిత
 శుక్తి గర్భాంతరిత
 ముక్తా ఫలాచ్ఛన్నో !

ఓ చెలీ నీవెవరు
 ఓ చెలీ నీవెవరు !

కలలోని ప్పొల్లతివా ?
 కతలోని మ్మెల్లతవా ?

ప్రత్యూష బాలాధగారుణిమవో
 నిత్య నూతన భాను కిరణమ్మవో !

గాఢ రజనీ హృదీ
 వ్యూఢ గంభీరస్థ
 తమసులో నుదయించు
 విమలభాః కణమవో ?

ఓ చెలీ నీవెవరు ?
 ఓ చెలీ నీవెవరు ?

కలలోని సుందరివో ?
 కతలోని చందిరవో ?

కాదంబినీ వక్ష నట శంపవో
 ప్రాదంబరేంద్ర కార్ముక వర్ణవో?

అరుణాంశు చుంబితా
 నందరాజీవ హృదయ
 కేసరపరాగ గాం
 గేయ ప్రకాశవో!

ఓ చెలీ నీవెవరు
 ఓ చెలీ నీవెవరు?

కలలో నణ్ణీయవా?
 కతలోని ప్రణయవా?

దివిజ గంగా తరంగ స్వరమవో
 హిమజ యమునా గమన గానమ్మవో!

గోదావరీ సప్త
 కూలం కషానుగత
 తాపస పవిత్రపద
 తాళ స్వరూపవో!

ఓ చెలీ నీవెవరు
 ఓ చెలీ నీవెవరు?

కలలోని భావవో ?

కతలోని దేవివో ?

గగన లలనా శిరో రత్నమ్మవో
కలశపాధోరాసి సారసనవో ?

తాండవేశ్వర నాట్య

తాళ తకిట ధ్ధిమిత

ఝంతర ఝణ క్వణిత్

స్వర మంజీరవో !

ఓ చలీ నీవెవరు

ఓ చలీ నీవెవరు

కలలోని మాయవో ?

కతలోని ధ్యేయవో ?

•

ఈ ని శి ని

*

బ్రతుకంతా నిరీక్షణము

మతి అంతయు వీక్షణమై

ఈ నిశిలో గాటపుతమి

నేను వేచియుంటి నొంట

ఈనిశి ఒక సుముహూర్తము

గానము ఈ నిశ్చలతయై

ఈ కుటీర ప్రాంగణమున

చీకటి చెలిగా నిలచితి

ఈ నిశిలో రొదలు లేవు

ఈ నిశిలో స్లాదలు రావు

వేచియుంటి ఎవరికొరకొ

కాచియుంటి ఏ ఘటనకొ

ఈ నిశిలో నడికి రేయి

ఎవరో నాతోట తొచ్చి

వూముగ్గల విరియచేసి

ముంగిలో అడుగులిడిరి

తూరుపు మల నెలతోచెను

తొగ కన్నెలు వగలూరిరి.

*

ఎవరికోసం

*

ఎవరికోసం కంఠమున ప్ర
 స్రవణమైనా గీత ముబుకును

ఎవరికోసం గీతికా యురి
 ప్రవాహించును వడులు సుడులై

ఎవరికోసం వడుల సుడులలో
 అవతరించును మధుర తాళో
 ర్మికా కోటుల్ !

ఎవరికోసం?

ఎవరికోసం ?

*

ఎవరితో ఆ కలస్వనాలు

*

ఎవరితో ఆ కలస్వనములు
ఎవరితో ఆ మధురగీతము!

భువన మోహనరాగ మొక్కటి
పొంగిపొరలెను చెసలు మునిగెను

ఇటులనూచితి అటులనూచితి
ఎటుల కనినను ఎవరు లేరూ

తీపి బరువులగీతి మాత్రమూ
ఓపలేనీ నన్ను ముంచెను

శిల్ప ప్రతిమె చేళ్లుడిగితి
కల్పములు వే కనిగినవి హృది

గానమది అతిలోకమై చద
లానె పాల్కడలిగో అలలై

గాయనీ ఆశాల ఎవరో
ఏ అనంతములోన దాగెనో

ఎవరితో ఆ కలస్వనములు
ఎవరితో ఆ మధురగీతము!!

*

ను వ్వు టే

*

నువ్వు టే నువ్వు టే
 పువ్వు విరిసిన వయసు
 నవ్వు లలమిన సొగసు
 రువ్వి నా వైదపై న
 చివ్వు నంతర్హితవే
 నువ్వు టే నువ్వు టే !

నువ్వు టే నువ్వు టే
 కవ్విం చి నా కాంక్ష
 త్రవ్విం చి నా కలలు
 ఉవ్విళ్లుగొన మనసు
 దవ్వెత్తి వే దెసల
 నువ్వు టే నువ్వు టే !

నువ్వు టే నువ్వు టే
 జవ్వనీ ప్రణయినీ
 మువ్వుంపు వగలాడి

అవ్వారు ముద్దీయా
 నవ్వుతూ నను వదిలి

రివ్వు రివ్వున మిన్ను
 పవ్వులిశపై తివే

నువ్వు టే నువ్వు టే !

పు వ్వు టే

*

పువ్వు టే నీసాగసు
వేలుపుల

బువ్వు టే నీనవ్వు
ఈ వెలుగు లేమంట
వను తడబడుటలే!

ఎటు చూచినా వెలుగు

ఎదురుకొన్నది నన్ను

కలవళము పడుతూనె

కనులు మూసితి నేను

పువ్వు టే నీసాగసు

వేలుపుల

బువ్వు టే నీ నవ్వు

కనులు మూసి తె నేమి

కాంతలాపుట ఎట్లు

నాలోన నాపై న

నానార్థముల కాంతి

పువ్వు టే నీ సాగసు

వేలుపుల

బువ్వు టే నీ నవ్వు. !

*

ప్రత్యక్షము

ఒక రాగాలాపనలో

ఒక గీతా విష్కరణలో

ఎవరో ఒక దివ్యరూప

ఎవరో ఒక తళుకుచాన

కిరణం లా కరణం లా

సురచాపం వర్ణం లా

మెరసిందహో మినిమి^{స్త్ర}తై

దరిసిందహో దరిసెన^{స్త్ర}మై !

ఒక రేఖా విన్యాసము

ఒక వర్ణం ప్రసరింపులో

ఎవరో ఒక దివ్య భావ

ఎవరో లావణ్య మూర్తి

ఆమ్నాయ సునాదంలా

అతివేల రసాపగలా

ఆసేచన కాలేఖ్యము

అతి రేఖావతరణమ్ము

నిరతిశ యానందమ్మై
పరిమళాంగి ప్రవిమలాంగి
పారిభద్ర ప్రసూనాంగి

విరిసిం దహణా విదు రేఖై
 కురిసిం దహణా సురమధునై !

దివి తరించి భువి తరించి
 అవతరించె నా ప్రణయిని
 దిశామూర్తి శశి కళాఖ్య
 నిశామూర్తి శశి కళాఖ్య
 గోదావరి పాడింది
 గోవత్సం ఆడింది
 సాయంతన కల్య బాల
 చల్లెను పన్నీటి జాలు,
 చల్లెను స్వర్ణాక్షతలను
 చదల దేవి ఆశీస్సుల!

లోకము

*

చంద్ర లోకం తూర్పుదెసలో

సూర్యలోకం పశ్చిమలో

చిన్నిలోకం ఒకటి ఉన్నాడే!

ఓనా వెన్నెల చిన్నారి పడుచా!

ఆ లోకమేలే

కన్నరాణివి నువ్వే నువ్వేనే!

వాడిపోవని వూల తోటలు

నీడ తెరుగని నిండు పున్నమ

పరిమళాలే పిన్నవాయువులూ

ఓనా వెన్నెల చిన్నారి పడుచా!

ఆ జగతి వెలిగే జగతి

వన్నలాడివి నువ్వే నువ్వేనే!

నింగి నీలిమ కంటి బొమలూ

ముంగురులె మొయిల గములూ

తొంగలి రెప్పలె ఇరుల కారంచుల్

ఓనా వెన్నెల చిన్నారి పడుచా!

చెంగలించే చుక్కల నీకన్నుల్

నా పూజాపీఠం

సింగారి వేల్పువు నువ్వే నువ్వేనే!

పొద్దు పొడుపూ తొగరు కెమ్మోవి

ముద్దు మోమే మొయిల తెరువూ

నిద్దపుకొనూ మిన్నుటేరేనే!

ఓనా వెన్నేల చిన్నారి పడుచా!

విద్దెలన్నీ నీవే నీవేనే

నా హృదయ కమలం

సుద్దు లాడేవి సొబగు లాడివి

నువ్వే నువ్వేనే!

కంటిలోనికి కలలు పొదిగీ

కంఠంలోనే తీపులు విదిగీ

జ్జుట చేస్తేవి చేతికి కాశల్యం

ఓనా వెన్నేలా చిన్నారి పడుచా!

మంటి మింటికి శ్రుతిగా నాతలపూ!

నా ఆత్మ మధ్యపు

అమృతమూర్తివి నువ్వే నువ్వేనే!

నూ ర్య సు త

*

నూర్య సుతవే శశికళా
చంద్ర బాలవు శశికళా

కుసుమమాలల
కోమలాంగీ
మిసిమి వన్నెల
మించు బాలా!

నూర్యసుత వీవే
శశికళ
సోమ సుత వీవే!

అమృత విలసిత
విమల గాత్రీ
కొమరు ప్రాయవు.
కొమ్మ ముద్దులగుమ్మ వీవే

నూర్య సుత వీవే
శశికళ
సోమ సుత వీవే!

నిత్య వికసిత
 నృత్య మూర్తీ
 ముత్యముల డాలో
 మోహమూర్తీ

సూర్య సుత వీచో
 శశికళ
 సోమ సుత వీచో !

నీవటే నా
 ప్రణయ నిధివీ
 నీవటే నా
 తపస్సిద్ధివి

సూర్య సుత వీచో
 శశికళ
 సోమ సుత వీచో !

అ వ త ర ణ ము

*

నీలి మిను పవళింపు
 నిదురించు నీ సొంపు
 తేలిపోతూ దిగెను
 వేల లే వెలిగేను.

తొంగలించే వయసు
 నింగినం తా ఒలసె
 బంగాడు మంచాన
 పవళించె నీ సొగసు.

తెలికొండపై గంగ
 తేలి వాలిన రీతి
 తెలివినా తలపుగిరి
 తేలివాలితి నాతి

నిత్య వికసిత దేహ
 సృత్య విలసిత హాస !
 నిదురించు నిను కోరి
 పదము మొదలిడినాను.

జన్మ జన్మల రాణి
 తన్మయుడనే జాణ
 మేలుకొలుపులు నిన్ను
 జాలిగా పిలిచె నటె.

*

అల నల్ల నాడించి
 అరవిచ్చె సీ కనులు
 దరిసినది నీ సొగసు
 విరిసినది నా మనసు.

విరుచుకొను నీ మేను
 వికసించు కల్పకము
 ఆత్రమై ఆశతో
 చిత్రమై దరినేను.

వాలు చూపుల చూచి
 మేలుకొనె నీ వలపు
 తొలిపొద్దు కిరణమై
 చెంగలువ అరుణమై.

జాళువా పాన్పుదిగి
 బాల వయ్యారమై
 మ్రోల నిలిచితి వఱే
 మోకరిల్లితి నేను

ఎవ రెవరి హృదయాలు
 ఏమి కాంతించెనో
 ఎవ రెవరి భావాలు
 ఏమి కాంక్షించెనో !

అ తి ధి

*

రూపు రేఖల రుచి తళరళ
మాపు సా బగుల సురభిళమ్ములు

జల జలా వచ్చావు బాలా
పల పలా తోచావు బాలా !

స్వచ్ఛ శోభాపూర్ణ మూర్తివి
విచ్చు పాటల పుష్ప వదనవు

అలలు లా వచ్చావు బాలా
కలలు లా వచ్చావు బాలా !

ఘులు ఘుల్లన కాలి మువ్వలు
ఝులుమన నా జన్మ మంతా

వెలువె వచ్చావు ప్రేయసీ !
వెన్నెతె వచ్చావు ప్రేయసీ !

*

ను వ్వు

*

పూవు లో మసృణములు
తావి లో ఘ సృణములు
ప్రోవు ప్రోవులు చేరి
నీవుగా మూర్తించె.

రాయంచ స్విన్నతలు
ప్రాలేయ స్వచ్ఛతలు
లీలార్ద్రమై కలసి
బాల నీవై వెలసె.

కోకిలల కువ కువలు
వాక పరువుల కివలు
నీ కంఠమున సాలసి
నీకు పలుకులు పాలసె.

ఆకాశ నీలాన
రాకా సు ధాకరము
నీ కనులు వెలిగెనే
నా కమృతము కలిగె !

*

చ రి త్ర

మర్త్యుడను నే నటే

ప్రియ బాల

అమర సఖి వీవటే !

ఒక తారకా కాంతి

ఒక దివ్య లిప్త లా

చీకట్ల వెలిగిస్తు

చేరినది ఈ భువిని

తార కిరణము నేను

తారకవు నీ వటే !

శిల్ప నిష్ఠాత గా

చిత్రకారుణిగా

జన్మ జన్మా తన్నొ

తన్మయ కళా పూజ

శిల్పి నేనే నటే !

శిల్పమవు నీ వటే !

ఆనాట జంతాన

ఆంధ్రపురి కటకాన

ఆంధ్ర కవి స్వప్నాన

ఆంధ్ర నట కరణాన

ఆంధ్ర సంస్కృతి నేనె

ఆంధ్రత్వ మీ వటే !

నీ ల ము

నీలి కలువ పుటాలలో
 తేలిపోవు నీలి మలుపు
 నీల రత్న హృదయంలో
 సోలిపోవు కాంతి సూక్తి,
 నెమలి గళము వంపుల్లో
 సృత్యమాడు నీలి నిగలు
 నీలాకాశ రహస్యము
 కాళిందీ ఝరి నీరము

ముర్తించినవే కన్నులు
 నర్తించెను కనుపాపలు
 సూర్య సుతా శశి కళవే
 ఆర్య సఖి శశి కళవే!

శ శ క క

*

దివ్య భాసిత రూప శశికళ
 నవ్య సుందరమూర్తి శశికళ
 నిత్య యశావన స్నిగ్ధ శశికళ
 ప్రత్యయిత నాదేవి శశికళయే !

చిత్ర రూపము రంగు శశికళ
 శిల్పకౌశల్యమ్ము శశికళ
 చిత్రకారుని కుంచె శశికళ
 శిల్పి చేతులు ఉలియె శశికళయే !

కావ్య నాయిక నాకు శశికళ
 కావ్య రసమున స్థాయి శశికళ
 కావ్య వ్యంగ్యము రీతి శశికళ
 కావ్యమే నాగీతి శశికళయే !

వీణ తీగల మెట్లు శశికళ
 గాన మాధుర్యాలు శశికళ
 రాగములు తాళాలు శశికళ
 వేగమగు కీర్తనము శశికళయే !

న గ్న

వెన్నెల లో వెలుగుధార
వెన్నెల తో స్నానమాడ

ధవళ కాంత తరిళ మూర్తి
భువన సకల మోహ మూర్తి
ప్రణయ చేవి నా శశికళ
మృణాలాంగి నా శశికళ
పూర్ణ నగ్నయై నిలిచెను
చూర్ణ కుంతలా లాడగ.

తను భంగిమ హిమ శృంగము
మినువాకలో తరంగము

వెన్నెలలో స్నానమాడ
క్రొన్నసలల ప్రోవు ప్రోడ్డ
స్వచ్ఛ దేహయై నిలిచెను
స్వప్న సుందరై పాలిచెను
మిరుమిట్లయై నా కన్నులు
ఊరవడించే నా కోర్కెలు.

సమ భంగాకృతి నిలిచెను
 సుమ పరిమోళములు విరిసెను

నగ్నబాల నా శశికళ
 నగ లలంకరించని కల
 తళ తళమని మెరిసె దేవి
 తలిరుటాకు మృదువు ప్రోవు
 అనుప మాన సౌందర్యము
 నిరుప మాన లావణ్యము
 ఉద్రిక్తము నా హృదయము
 ఉద్గాఢము నా ప్రణయము.

పదములు పూవుల గుత్తులు
 మధుపము నా తోడి చిత్తము

సుషమాధారము జంఝులు
 తుషారార్ద్రములు తలపులు
 అమృత కలశమామె కుకటి
 అమరపతి నామె ఎదుట
 డమరుక మధ్యమ్ము నడుము
 క్రమము తచ్చి మది నృత్యము

పారిభద్ర సుమకుచమాలు
 బాహ్నిక సుమ చూచుకములు

ధవళ కనుల ముకుళ గళము
 నవమాలిక సరము కరము
 సౌగంధిక కుసుమి ముఖము
 సై రేయక సుమనాసిక
 ఇందీవర లోచనములు
 మందారక కపోలములు
 శేఫాలీ కుటి కైశ్యము
 శ్రీఫాలము నూలతి కృతి
 పాట లాఢి కోష్ఠములు
 ప్రవిమల మూర్తి నిలిచెను
 పరమ శోభతాన సుగుచు
 దివ్యదేవి నా శశికళ
 భవ్యమయ్యె నా జన్మము !

ఆ వె ను క

*

చీకటి వెనుకే రాకా జ్యోత్స్నలు
నీ కనురెప్పల నీలిమ వెనుకే

వికసిత నిర్మల విద్యు ద్రోచుల
పకపక నవ్వుచు పాపలు వెలుగును

కాంతి గర్భమున కలవు వర్ణములు
కనుపాపలలో కాంతుల లోతులు

రంగు రంగులై రాగము లీనుచు
శృంగారించును చిత్రము లెన్నో

వర్ణ గభీరము పదముల లోనే
పూర్ణ రూపమై పొలుచును భావము

చిత్ర రీతులలో చెన్ను మీరునే
పత్ర రేఖ నీ ప్రణయము చేపి !

*

ప ర మార్థ ము

*

“ ఓశిల్పి! నీ విద్య ఉపదేశమొసగునది
పరమార్థ మేమం”చు ప్రశ్నించిరావు

“ నుందరము రేఖలో సాబగైన వర్ణాల
నారాణి మూర్తింప నావిద్య” అన్నాను.

“ ఓ కవీ! నీపాట ఒదుగు మెదుగులలోన
చెలువొందు భావమ్ము సెలవీయు” అన్నావు.

“ జ్వలిత గీతాతటి చ్చలిత కాంతులమధ్య
నారాణి రూపింప నా తపస్స”న్నాను.

“ ఓహో నృత్యోపాసి! నీ అంగశూరాల
ఓహారిలు గోప్యమ్ము ఊహేది” అన్నావు.

“ నృత్త నృత్యాలలో వృత్తిలో చారణో
దేవి నీకై ఆడి నీవౌదు” అన్నాను.

*

ఉ గా ది

*

ఈ ఉగాది ప్రేమ సఖి !

నా ఊహల కందవేమి

కలలోనే వచ్చినావు

కలలానే కరిగినావు

ఈ ఉగాది ప్రేమ సఖి !

నా ఊహల కందవేమి ?

ఒక కౌగిలి ఒదిగిస్తే వి

కిక్కురించితి ఒకముద్దును

పకపక మను నవ్వులతో

కకు బంతము కలసినావె

ఈ ఉగాది ప్రేమ సఖి !

నా ఊహల కందవేమి !

గంధ మలది కాన్క లిచ్చి

విందు లిడితి విడియ మిస్తే

సుందరాంగి చంద్రికలో

మందు పెట్టి మాయమైతె

ఈ ఉగాది ప్రేమ సఖి

నా ఊహల కందవేమి !

*

ప్రస్థానము

*

ప్రేమార్థినై వెడలినానూ
శిల్ప
కామార్థినై కదలినాను!

ప్రకృతి పథములు నడచి
భావ లోకము గడచి

బహు దేశములు విడిచి
పడినాను అడివిలో

ప్రేమార్థినై వెడలినానూ
శిల్ప
కామార్థినై కదలినాను!

వఱాలు తూలికలు
పఱాల పాలికలు

వస్తువులు చేబూని
ప్రస్థాన మైనాను.

ప్రేమార్థినై వెడలినానూ
శిల్ప
కామార్థినై కదలినానూ!

కంటకావృత సరణి గండశైలాలలో
ఉస్సురని తూలుతూ ఓహోయని పడిపోతి

ప్రేమార్థినై వెడలినానూ
శిల్ప
కామార్థినై కదలినానూ!

ఎన్నాళ్లు ఎన్నేళ్లు
తెన్ను తెలియని ఒళ్లు
కదలికే లేనట్టి
కఱనై పడిఉంటి

ప్రేమార్థినై వెడలినానూ
శిల్ప
కామార్థినై కదలినానూ!

ఒకనాడు శుభవేళ
వికసించె చంద్రికలు
నాపైన వాలినవి
రూపొందె శశికళా

ప్రేమార్థినై వెడలినానూ
శిల్ప
కామార్థినై కదలినానూ!

మస్కణ క్రోమల కరము

ఘుస్కణ పరిమళ స్పర్శ

నాకు ప్రాణము నిచ్చె

నాకు మెలకువ వచ్చె

ప్రేమార్థినె వెడలినానూ

శిల్ప

కామార్థినె కదలినానూ!

కన్ను విప్పితి తేసి

కాగిలిని ఒదిగిసి

నా లోన చెతన్య

నా శశికళ! అనన్య!

ప్రేమార్థినె వెడలినానూ

శిల్ప

కామార్థినె కదలినానూ!

*

శ్రుతిలేని

*

పాడకే నారాణి పాడకే పాట
పాట మాధుర్యాల ప్రాణాలు మరిగెనే,

రాగ మాలాపించి వాగులా ప్రవహించి
సుడిచుట్టు గీతాల సురిగి పోనీయకే
పాడకే నారాణి పాడకే పాట
పాట మాధుర్యాల ప్రాణాలు మరిగెనే !

కల్పార ముకుళములు కదలినవి పెదవులూ
ప్రణయపద మంత్రాల బంధించె జీవనము !
పాడకే నారాణి పాడకే పాట
పాట మాధుర్యాల ప్రాణాలు మరిగెనే !

శ్రుతిలేని నా మదికి చతుర గీతాలేల
గతిరాని పాదాల కతుల సృత్యమ్మటే !
పాడకే నారాణి పాడకే పాట
పాట మాధుర్యాల ప్రాణాలు మరిగెనే !

*

మా ర్పు

*

కత్తి పట్టిన చేతికో దేవీ
ఇత్తువేమే నకల సౌరభ పుష్ప దామము !

ఉరుము లురిమే కంఠమున దేవీ
విరియి చేస్తువె మధుర మండ స్వరములే !

తీర్ణ రోహిత వూర్ణ జన్మిని
తీర్తు వేమే దివ్య మంజుల వర్ణములనే !

*

బ క రి కౌ క రు

*

నువ్వు నేనూ కలసి
పువ్వులో తావిలా
తావిలో చుధువులా !

నువ్వు నేనూ కలసి
కోకిలా గొంతులా
గొంతులో పాటలా !

నువ్వు నేనూ కలసి
వెన్నెలా వెలుగులా
వెలుగులో వాంఛలా !

నువ్వు నేనూ కలసి
గగన నీలానిలా
నీలాన శాంతిలా !

*

ఆ ట పా ట లు

*

వాన చినుకుల ఆట

కోన వాగుల పాట

నీదు సొగసుల కులుకు

నీదు వలపుల పలుకు.

మెరుము తల్లుకుల ఆట

ఉరుము తబరువుల పాట

నీదు కలతల అలుక

నీదు విరసపు చెళ్ళుకు.

మలయా నిలుని జాలు

ఎలదేటి రుతి చాలు

నీదు తియ్యని ఆట

నీదు హాయిను పాట.

*

ప్రణయకోపన

*

వల కోపంవచ్చినదా నీ
 మ్రోల నిలిచిన నన్ను చూడవు
 బాలికా నావైపు తిరగవు
 పంతగించితివో ?

నీనె మీటిన తీపి పాటలు
 వేణు వూదిన గాన మంత్రము
 జాణ! నీవై పలుకు లాడవు
 ముగ్ధనాయికవా ?

పూల తావుల అలలు చూపులు
 మాలతీ వల్లరుల నవ్వులు
 నీల గగన విలాస లీలలు
 దాచుకొన్నావా ?

కాళిదాస మనోజ్ఞ కవితా
 కలశవార్షిధి వీచికలు నీ
 కౌగిలింతలలోని వింతలు
 నేడు చూపవుటే !

పచ్చ కర్పూరాన వెన్నెల
 పసిడి సంజల సంపగులలో

పాటలీ కుసుమాన ఉషసులు
చుంబనము లేపి !

మేల మాడవు గంధ ములానవు
పూల జడతో నన్ను కట్టవు
వాలు చూపుల నివాళించవు
ప్రణయ కోపనవా !

నేను చేసిన తప్పు లేవో
నేనె ఎరుగను
గాన పూజలొ అపశ్రుతిలా
కలత బెడితినొ
ఆన తప్పితి నేమొ మోహో
ద్రిక్త విరసముననన్
ప్రణకాంతా! పాద పద్మము
మ్రోల వాలుదు

ప్రణయ లీల

ప్రథమ తప్పిద

మెట్టిదె నను
వరికె న య
మూర్ఖ మేకాదా ?

రా గి ణీ మూ ల

*

పాడెదను నీకునై పాటలను దేవీ !

వాకలై తేనియలు ప్రవహించు దేవీ !

నునుబాల ప్రేమకై

తమి మీరి ముగ్ధుడై

భృంగ బాలుడు పలుకు

శృంగార కళ్యాణి

పాడెదను నీకునై పాటలను దేవీ !

వాకలై తేనియలు ప్రవహించు దేవీ !

మధు మాస పికరాజు

విధుర సంకేశియై

గళమెత్తి కోయన్న

కల రాగిణి తోడి

పాడెదను నీకునై పాటలను దేవీ !

వాకలై తేనియలు ప్రవహించు దేవీ !

వేసవిని పుట్టిలు వెడలిరా నలసించు

వాహినీ సతి కొరకు

వగలు పొగిలే కడలి

ధ్వాసమా దీపకము

పాడెదను నీకునై పాటలను దేవీ !

వాకలై తేనియలు ప్రవహించు దేవీ !

. మేలుకొలుపు

*

సృష్టి అంతా నిశ్చలమ్యయె
తుష్టి తీరక నేను మాత్రము

కాలమంతా నిదురపోయెను
మేలుకొని నే నొకడ మాత్రము !

మినుకు మినుకను తారకలలో
కునుకు లాడెను కటిక చీకటి

కన్ను మూసిన పూలప్రోవుల
తెన్ను తెలియని గంధ బాలిక !

ఇంతలో ఆ నిశ్చలతలో
ఇంతలో ఆ సుప్త జగతిని

నిదురలోనివి తీయటూర్పులు
చెదరి ఖేలుతు నన్ను చేరెను !

“ ప్రేయసీ ! ” అని గద్గదికమై
పిలిచితి నే వణకిపోతూ !

“ ప్రేయసీ ! ” యని మారుమ్రోగె వి
హాయసీ పథి దెసల దెసలన్నీ !

గాఢ నిద్రను సోలినవి న
క్షత్ర బాలలు ఒడలు తెలియక

వాని సౌందర్యాల మధ్యను
వాలియున్నది ఒక్క సోయగమూ!

“ప్రేయసీ!” యను నాదు పిలుపును
“ప్రేయసీ!” యను మారుమోతయు
మేలుకొలిపెను తార బాలల
మేలుకొలిపెను సర్వ సృష్టిని!

తారకా బాలికల నడుమను
కోరికల ప్రోవైన నిన్ను
మేలుకొలిపెను పిలుపు పాటలు
జాలిగా ఆనంద భైరవీలో!

సృష్టి అంతా ఝల్లు మన్నది,
చేష్ట లందెను కాల బాలిక
ఝల్లు మన్నది లోకనాట్యము
పుల్లమై రస దివ్య పుష్పము
వెలువలు గంధములు నింపెన్.

యో గి ని

*

పదము సప్వడి అయిన

చెదురు సీ యోగమని

హృదయ దేవళ మూర్తి

ఒదిగి వస్తిని నేను.

పూల పూజించితే

సోలి పోవుదు వనుచు

ఆలయపు మోసాల

పూలిడితి పూజిస్తే.

గొంతెత్తి పాడితే

శాంతి పొడి యగుననుచు

లోలోన గుసగుసల

ఆలపించితి పాట.

ఎంత కాలము తపసు

కాంత కోరిక ఏమి

ఎదుట నిలచిన నేను

ఏవరము లిచ్చేను.

*

సంగీత మేలనే

*

సంగీత మేలనే
పొంగేటి లయలేల

సంతోషమే లేని జన్మకిక
సంగీత మేలనే!

గొంతెత్తి పాడితే
గొణుగు పోయెను స్వరము

పాట రానేరారు
బరువెక్కెనే గుండె

సంగీత మేలనే ?

ఆనంద రూపమై
అవతరించే గీతి

ఆర్తిలో వికృతమై
అపయానమై పోవు

సంగీత మేలనే ?

కోకిలల కంఠాన

మూకర్తవ్యమే చాలు

సెలయేటి పతనాల

జలము లింకిన చాలు

సంగీత మేలనే ?

నీవు కనరాని నా

కో విపంచది ఏల

ఈ వేణు వెందుకే

ఈ హంగు లెందుకే

సంగీత మేలనే ?

పొంగేటి లయలేల

సంతోషయే లేని జన్మకిక

సంగీత మేలనే ?

నా ట్యూ ము

*

నారాణి కళ్లలో నాట్యమొక్కటి మెరిసె
తారాపదాలలో తళుకు హాంగులు మురిసె !

నారాణి కనుబొమలు నాట రాగము పాడె
కారుచుబ్బుల దరులు పూరించె శృతిమోడి !

నారాణి కనురెప్ప లారజము వాయించె
నీరధి నీలాలు ఆరభటి మ్రోయించె !

నారాణి కనుపాపలే రాగ తాళగతి
చార సంచారిగా సలిపె లాస్యము నిరతి !

నారాణి కళ్లలో నాట్య నాయకుడేను
ధీర లలితుడను, స్వాధీన పతికవు నీవు !

*

అ క్క ను రా లు

*

ఒక్కణ్ణె ఎక్కణ్ణో

నుక్కీ పోయి సోలి యుంటి

మక్కువ ఇంతైనలేని అక్కనురాలా!

టక్కులాడి వైపోతివె

చక్కని దానా!

నా పూజలు మోసమంట

నా ప్రార్థన వ్యర్థమంట

నన్నొక పెరవాని చేసి

అన్నెకారి మాటలంటి వక్కనురాలా!

టక్కులాడి వైపోతివె చక్కనిదానా!

ఒక్కణ్ణె ఎక్కణ్ణో

నుక్కీ పోయి సోలి యుంటి!

మక్కువ ఇంతైనలేదె అక్కనురాలా!

కళ్ళలో శీతలాలు

కంఠంలో కర్కశోక్తి

పెడమోమె తిరిగినావు

ఎడదలోన దయలుమరిగి అక్కనురాలా!

టక్కులాడి వైపోతివె చక్కనిదానా!

ఒక్కణై ఎక్కణ్ణో

సుక్కిపోయి సోలియుంటి!

మక్కువ యింతైనలేదె అక్కనురాలా!

ఒక్కణై ఎక్కణ్ణో

చిక్కినట్టి ఆశ మనసు

ఊళ్లంటక వళ్లంటక

ముళ్లదారి పడిపోతిని అక్కనురాలా!

టక్కులాడి వైపోతివె చక్కనిదానా!

ఒక్కణై ఎక్కణ్ణో

సుక్కిపోయి సోలియుంటి

మక్కువ ఇంతైనలేదొ అక్కనురాలా!

ఒక్కణ్ణె ఎక్కణ్ణో
 ఓ

ఒదిగి ఉంటి ఉస్సురంటు

కలలు రాక నిదుర లేక

కళల నీమ చేరబోక

వలాగో వలాగో

కాలంతో ప్రవహిస్తాని హో అక్కసురాలా !

టక్కులాడి నైపోతివె చక్కనిదానా !

ఒక్కణ్ణె ఎక్కణ్ణో
 ఓ

సుక్కిపోయి సోలియుంటి

మక్కువ ఇంతైనలేదె అక్కసురాలా !

*

త్ర ప

*

బాలవే నీ వెపుడు
గోలవే బేలవే !

పరమ సౌందర్యాలు
పడతి నీ కన్నులే

కన్నులలా దాగెనే
కమ్మన్ని సిగ్గోటి

బాలవే నీ వెపుడు గోలవే బేలవే !

ఉదయ సంధ్యల ఎరుపు
పెదిమెలలా తేనెలే !

తేనెలో ఒదిగింది
తీయ తీయని సిగ్గు !

బాలవే నీ వెపుడు గోలవే బేలవే !

తంత్రీ స్పందించుతూ

తల వాల్చి పాడుతూ

నను ముంచు నీపాట నవ్యమయ్యే స్థితి !

బాలవే నీవెపుడు గోలవే బేలవే !

నీలి కనురెప్పలో మేలమాడే స్థితి

అందాల నీపెదవి అలమిపోయే స్థితి

దివ్య గాంధర్వాని నవ్యమయ్యే స్థితి

స్థితులను మాలనాచేర్చువే నాగళమా !

బాలవే నీవెపుడు బేలవే గోలవే !

*

ఆ శ య దే వి

*

మనుజుని మనుగడ కని కృంగితివే
మినుచెలి శశికళ! ప్రణయపు దేవీ!

తనలో దాగిన రాక్షసత్వమును

మనుజు డెప్పుడూ చెరవిడదీయును

చీల్చి చెండునట మానవత్వమును

నిల్చును ఘోరపు నీడై దారుల

మనుజుని మనుగడ కని కృంగితివే!

ఆతని వెలుగై ఆతని ఛాయగ

అనుసరించునట ఆశయ దేవియు

మనుజుని లోనే మను దేవత్వము

ప్రణాను పవిత్రము పరవశ రూపము

మనుజుని మనుగడ కని కృంగితివే!

కాకుము పసరము కాకు పిశాచివి

లోక కంటకుడవై కూలకురా

ఊకొట్టుము ప్రణయోక్తుల ననుచా

సేకరించుముర శిల్ప రసజ్ఞత

నీకై నేనే నిత్యసుందరిని
నీ ఆనందము నేనే యనునట

నియత దేశికై ప్రియము సెప్పునట
మనుజుని ఉన్నతి కని పొంగెదవే !

కవియే యైనా గాయకుడైనా
రవిలా రంగుల రాజే నయినా

రాజ్యము లేలే పూజ్యుడై అయినా
ఆజ్యము పోసే యాజ్ఞకుడైనా
మతకర్తైనా శ్రుతికర్తైనా
వితములు తెలిసిన విజ్ఞుడైనా

ఆశయ ప్రణయము ఆరాధించును

ఆమెయె ఆతని ఆతంబనమని

మనుజుని మనుగడ వినిపించితివే
మినుచెలి శశికళ ! ప్రణయవు దేవీ !

నీవే ఆశవు నీవే ఆశయ

మీవే నా దివ్యావతరణమవు

నేను నరుడనట నీ వమర్త్యవే
నీలో నేనె నాలో నీవె

మనుజుని మనుగడ వినిపించితివే !
మినుచెలి శశికళ ! ప్రణయిని ! దేవీ !

పూ జ

అందుకోవేమే శశికళా!

నా పూజ

సుందరివి నీవె కాదంటవే!

ప్రణయ పల్లెరమందు

పండ్లు కాంక్షల గములు

చూపు పూవుల సరులు

ఊపిరే ధూపాలు

అందుకోవేమి ఓ శశికళా

సుందరివి నీవు నా పూజ
కాదంటవే!

తనువె నీ ఆలయము

మనసె ఆసనమయ్యె

నామ మంత్రము జపము

నా గీతములె వినతి

అందుకోవేమి ఓ శశికళా

సుందరివి నీవు నా పూజ
కాదంటవే!

కలల నారతి నిచ్చి

కళ నివేదనమిస్తే

అందుకోవేమి ఓ శశికళా!

సుందరివి నా జీవితే నీవు!
నా పూజ

కంఠినవ్వు

*

లోచనాల హాస లీల
లోలాక్షీ ప్రియ బాలా!

కనుపాపలలో హేలలు
కనురెప్పల నీ లాలూ

కనుకొలకుల కాంతి కళలు
కనుమూతల పైన కలలు

లోచనాల హాస లీల
లోలాక్షీ ప్రియ బాలా!

పద్మకాండ పటము వెనుక
భరత నృత్య లాసికయై

అష్ట నాయికల భావము
లభిన యించె కంఠినవ్వు

లోచనాల హాస లీల
లోలాక్షీ ప్రియ బాలా!

అంతప్రేమ కనుల వెలిగె

ఆరతిగా అందుకొంటి

వెలుగుల వెనకై నవ్వులు

తలపై వాలిన పువ్వులు

లోచనాల హాస లీల

లోలాక్షీ ప్రియ బాలా!

చక్షూంచల స్రావితమై

వక్షాంచలములు చిందెను

ఆనందపు భాష్పములో

ఆర్తి కరిగి కన్నీ రో

లోచనాల హాస లీల

లోలాక్షీ ప్రియ బాలా!

ఆకాశము నీల నిధులు

అబ్ధి సుదులు నీలపధులు

నీ కన్నుల నీలి నవ్వు

నీరు నింగి తెలిసేయునో

లోచనాల హాస లీల

లోలాక్షీ ప్రియ బాలా!

అ టు ఇ టు

*

ఈపక్క ఓనవ్వు ఆపక్క ఓనవ్వు
 నవ్వు సుమమాలలో నేనూ
 నవ్వు పరిమళమూర్తి నువ్వా!

ఈవై వునోచూపు ఆవై వునోచూపు
 చూపు చూపుల నడుమ నేనూ
 చూపులో సౌందర్య మీమా!

ఈ సాయనో పాట ఆ సాయనో పాట
 పాట ఫణతుల నడక నేనూ
 పాటలో మధురత్వ మీమా!

ఈదరిని నా ఎడద ఆదరిని నీ ఎడద
 ఎడద ఎడదల కోర్కె నేనూ
 ఎడద పడదల ప్రేమ నీమా!

*

ఇంద్రజాలిక

*

చూపుచోనే ఇంద్రజాలము చూపుటేలా మాయలాడీ !
రూపమెరుగని మంత్రలోకము ప్రాపణమ్మయె ధూర్తురాలా !

నేల బరువులు దాటిపోతిని నీల గగనము తేలిపోతిని
కాలమావల గడచిపోతిని వేలలన్నీ మీరిపోతిని

మూలమే ఆ భాసితమ్మగు లీలచోనే చేరిపోతిని

చాలునే నీ ఇంద్రజాలము
చాలునిక నా అవధి మించిన
సాద్భుతానందమ్ము దేవీ !

నెమలి పించెము తిప్పవేమే
నేలవైనా కాలు నిలుపుము

వాలనీయవె చూపులను
ఈ లోక సామాన్యాలపైనన్.

*

వి ప్ర లం భ

*

నను జూసి నవ్వేవు
కను మూసి పోయేవు

నా బాధ నాలోనె
నా గాధ నాకేనె

దేవి నాతో నీకు ఈ విప్రలంభమటె
నీ వియోగము నాకు భావాధికరణమటె.
జాతిబాధకు కృంగి జాతి ముక్తికి పొంగు
జాత్యభ్యుదయ శిల్ప కల్పనాశయ హృదిని.
ప్రజల బ్రతుకులలోన ప్రతిభ ప్రజ్ఞలు నేను
ప్రజల హృదయములలో భక్తి భావము నేను,
దేశోన్నతీ యత్న దీక్షోఽ విజృంభుడను
దేశ సౌందర్యరస దీప్త జీవిని నేను,
కుంచీయలు రంగులతో కొలువచేరితి నిన్ను
శిల్ప వీరి వసింప చేరరావే దేవి,

నను జూసి నవ్వేవు
కను మూసి పోయేవు

నా బాధ నాలోనె
నా గాధ నాకేనె!

*

ఓ ఓ ఓ
ఓ ఓ ఓ
*

మరచి పోవబోకె బాల
మరచి పోవకే !

అరచి అరచి పిలువలేను
తరచి తరచి వెదకలేను

పరచి ఎగురు కాంక్షలలో

పడి చెదురును నా గుండెలు — మరచి పోవకే !

హోరుమనే వారి రాసి

మారుమోగెను నా పాటలు

విరిగిపడే తరగలలో .

నురుగులలో పరుగులలో — మరచి పోవకే !

ఓ ఓ ఓ ! యిసుక బయలు

ఓ ఓ ఓ ! నీరు దెసలు

కదలి పోవు దూరాలూ

చెదరిపోవు మేఘాలూ — మరచి పోవకే !

అదుముకొన్న నీ తలపులు

చిదిమిరాల్చు హృదయ సుమము

ఏరలేను రేకలన్ని

ఏరలేను పుప్పొడినీ !

మరచి పోవకే బాల

మరచి పోవ బోవకే !

*

సంప్రార్థన

*

సకల శిల్ప సుందరాలు

సర్వ రసానందాలూ

వెలసిపోవు దేవళాన్ని
చెలీ నీకు నిర్మించితి.

అధి వసింపరావ నీవు

అవతరింప ఒప్పుకున్న

ముందు యుగపు రసికాత్ములు
ముందు యుగాల సహృదయులు
పాడుపడిన సౌందర్యము
పరికిస్తూ నిట్టూర్తురు,

వదో ఒక విద్వారము

వదో ఒక ప్రణయభంగ

మావహిల్లె నిచటనంచు

అంజలితో కంట నీరు

అర్పింతురు నీకు నాకు.

*

నా రాణి

*

నారాణి నావాణి నా శశికళపు దేవీ!

నా బాణి నాప్రాణప్రియ రహశ్యము నీవు నీవే!

కనుమూసి కను తెరచి కనలేని కలగనుచు
వినువీధిలో కొత్త మనుగడలు మలిచానె

.....నా రాణి

వెన్నెలను వన్నెలను మిన్ను కన్నె వెదికి
నిన్నె నాసొద నడుమ విన్నదే నేనెరుగ

.....నా రాణి

విడబోని నాకోర్కె కడపలను ఎరుగదే
ఎడమిని నాకొలుపు జడతనే తెలియదే

.....నా రాణి

నీప్రేమ కనలేక ఈసీమ మనలేను
నన్నోముదువొగాక నా బ్రాములే నాకొ!

.....నా రాణి

కలలు విరుగగ నీకు తలపు లండగరావు
తలపులే కళంపన వలపు వరమిాయవే!

.....నా రాణి

*

గంగాధర

*

నీలి ఆకాశాలు కన్నులు

నీలి ఆకాశాల చుట్టిన

ఆశలే నీ కంటి కాటుక - ప్రేయసీ !

ఆ, దివ్యపథముల వెలుగు కాంతులె

అంబురుహ నేత్రాంచలములను

కూడుకొన్నది నిర్మలాంబువు

లతి పవిత్రము లుగ్ధతమ్ములు.

లోక శాధలు లోక దుఃఖము

చీకటై ప్రజ డాయు మూర్ఖత

శోక భావోద్దీపనములై - కలత నింపెనటే !

ఆర్తి పొంగెను

అలముకొనె కన్నీరు వాహిని

అలలుగా ఆవర్తములుగా

అవధులన్నీ ముచివేసెను.

వ్యోమ కేశుడ జడల విప్పితి

శ్యామ కైశ్యము దెసల పర్వెను

దుఃఖ జాహ్నవి కౌగిలిస్తూ

లోయముల తనలోన ధరాతలకు

జూటమై శశి శోభితాలంకృతుల నెలనై

పాలితునో దేవీ !

క ల్లా ప రి మ ల్ల ము

*

- నేను : నన్నెఱే ప్రేమింతు ఓరాణి
నన్నెఱే పాలింతు ఓ దేవీ !
- ఆమె : నిన్నెఱా ప్రేమింతు
వెన్నెలల బాలరా
- నేను : నీ అంద మెక్కడే
నా అంద మెక్కడే
దివ్యపథములనుండి దిగివచ్చు మూర్తివే
భూమిపై తిరిగేటి పోటు మానిసి నేను !
- ఆమె : భూమి నందముసేయు పుణ్యమూర్తివి నీవు
ఆకాశ యాత్రలో అంతు దొరకని నేను
నీహృదయ మందముర
నీసాగసు నీవెరా !
- నేను : అర్ధచంద్రుడు నుదురు అమృతరసమే పెదవి
ఆకాశగంగ నీ అంగ విన్యాసాలు
నీవు సొబగుల రాణివే దేవి
నేను కర్కశ మూర్తి నే చెలీ !

ఆమె : నీవదన ముషసురా నీచూపు కాంతిరా
 నీపెదవిలో పాట నృత్యాలు సలుపురా
 అందమే నీదిరా
 నుందరిని నేనురా !

నేను : నీమూర్తి పూజింప
 ఈ మనుజు లెందరో
 అందరిలో ఒఖిణి
 ఆశ నాకేలనే !

ఆమె : బ్రాహ్మకు సర్వస్వమ్ము
 పరమై నై వేద్యవకా
 నీపూజె పూజెదా
 నీవు నేనేనురా
 నీకు నేనై వెలసి
 నాకు నీవై పొలసి
 ఇరువురము బ్రతుకులో
 కెరలింతు మందదాలు !

నేను } ఇరువురము లోకాన
 ఆమె } పరిమళింతుము కళల
 ఇరువురము ప్రేమికుల
 మిగువురము శిల్పిలము.

ని త్య య కా వ న

*

నాలోన నీవూ నిత్య యకావనవూ

వీనుమాత్రం దేవి ఏళ్ల జీర్ణింతునే ?

నాలోన నీవూ నిత్య యకావనవూ !

పాపలలో పాపనై పాడెదను ఆడెదను

అందాల పడుచుతో గంధాలు ప్రసరింతు,

నాలోన నీవూ నిత్య యకావనవూ !

పూలమాలలు తాల్చి మేలమాడుదు నిన్ను

కాలాన్ని కట్టేసి కాలకిందను రాతు

నాలోన నీవూ నిత్య యకావనవూ !

శక్తికృంగని బుద్ధి రక్తిపొంగిన వృద్ధి

నీపాట శ్రుతికలిపి నీతో నృత్యమునేతు

నాలోన నీవూ నిత్య యకావనవూ

వీనుమాత్రం దేవి ఏళ్ల జీర్ణింతునే !

*

అ ను గ మ ము

*

నువు పరుగిడితివి నువు ప్రవహిస్తావి
నిను వెనుదవిలితి వనసఖి నామనిలా!

పిక్కి బాలనై వికా వికలుగా
కుహుకుహు నిస్వన విహారగీతము
రసాల నిష్కట ప్రసాది తాంతర
కషాయ జేమన కలరాగంలో
రెక్కలు చాచిన నీవేనకా లే
సొక్కుచు కోకోయని నే నెగిరితిని!

నీలం నీడల హేలాలీలలు
జాలవి చిత్ర వికల్పపు విభ్రమ

దృశ్యా దృశ్యపు హృదినినైతివి
వశ్యుడనై నిను నిత్యప్రియగా

వరియించగ నిన్ననుగమియించగ
వారిద నాయక వేగాత్ముడనే!
శూన్యా శూన్యాంతపథి తారా
కన్యపు రోహిణి వసద్యశమూర్తి ప

నన్యపు చొచ్చుకుపోతివి గగనము
పుణ్యవతీ నే నిన్ననురించెదను

కలాప్రపూర్ణుడు రాకా చంద్రుడు
 కళానిలయ ఆతారక చేరేరితిని
 ఉదయం సాయం సుధ్యలలో
 పదవిన్యాసము నృత్య గతులలో

ఉషా రమణిలా తుషారార్ద్రవై
 పుషితాదణ రాగ ప్రపుల్లవు

నువు పయనించి తె! నీవెనకాలే
 దివమణి సూర్యుడనై నే వెన్నాడితినే!

నువు పరుగిడితివి నువు ప్రవహిస్తావి
 సవసవ నీకొ నాడెను దేవీ

పడతీ నినునే పరుగులపట్టితి
 పకపక నవ్వుతు నను జేరితివే
 బ్రతుకున ఒకటై నువ్వు నేనూ

పవన హృదయమున పరిమళమాతూ
 పయనమైతిమే పరమ శోభకై

కా రణ ము

*

ఎవరు నేనీ జగతి

ఎవరు నేనీ ప్రగతి

అవధి మించిన కాంక్ష
అందుకొను నా స్వగతి.

జవమాను నా కలలు

జగమేని దరియునా

సొగలు పొగలై బ్రతుకు
సోలినది నీమ్రోల.

ఆశయము వలదేని

ఆవ లేమున్నదో

ఆలయము కలదేని
ఆవలీవల నిజము.

బ్రతుకె ఒక యోగమై

వితములను మది కలుపు

సతియె అవధికి రూపు
కారణము నీ వలపు.

*

మార్గము

*

అడుగడుగునకీ ప్రపంచపు
 చెడుగు హృదయము లెన్నోచుట్టే
 కడుపునకు ఇనుమంత దొరకని
 బడుగు బ్రతుకుల తూలునడకలొ
 మధుర మెక్కడ మంజులత లేవీ! - దేవీ!
 మార్గమెక్కడ స్వర్గ మెక్కడనే!

ప్రేమ లెరుగని నీమమోచని
 తామసులతో దట్టమీ మహి
 ళోటి రూకల గుణములెంచే
 కూళలెందరొ ఏలునీ భువి
 మధుర మెక్కడ మంజులత లేవీ! - దేవీ!
 మార్గమెక్కడ స్వర్గ మెక్కడనే!

క్రోధవహ్నులు కుములు నాడులు
 సాధకమ్ములు మృత్యు కీలలు
 సాధు దేశము శాంతమేగతి
 సత్యశీలాఽ హింస లేపధి
 మధురమెక్కడ మంజులత లవియే! - దేవీ!
 మార్గమదియే స్వర్గ మదియేనే!

*

ఇష్ట దేవత

*

హితులందరికి వారి ఇష్ట దేవులు కలరు - నా బ్రతుకు
శ్రుతికలిపి వలపించు సతి చతురవుదేవీ!

యెంకొక్క దేవతై యెలిసెనట ఒక్కరికి
యెనక జల్మమునుండి యెన్నేని జన్మాల

హితులందరికి వారి ఇష్ట దేవులు కలరు!

హృదయేశ్వరీ దివ్య పదవుష్ప వూజార్ధి
వకుళ మాలికవై చి వరియించె నఖుడొకడు

హితులందరికి వారి ఇష్ట దేవులు కలరు!

కిన్నెరీబాలా ప్రసన్నావిలాసితుడు
రసవాహినీ స్నాత రమ్యవాజ్ఞి యొకండు

హితులందరికి వారి ఇష్ట దేవులు కలరు!

మఘవమస్త క మకుట మాణిక్యమై వెలయు
ఊర్వశీదేవి ప్రేమోల్లాసి చెలియొకడు

హితులందరికి వారి ఇష్ట దేవులు కలరు!

మందార వుష్పార్ద్ర సుందరీ మృదుహాస
చెంద్రికా శోభితులు జంటకవి హితులొకరు

హితులందరికి వారి ఇష్ట దేవులు కలరు

నా బ్రతుకు

శ్రుతికలిపి వలపించు సతివి చతురవుదేవీ!

*

ధ్యే య ము

*

నా బ్రతుకొక పరిమళార్ద్ర

నందనోద్యాన వనము

నందనాన విహరించే నుందరివే ప్రేమరాణి!

నాప్రజ్ఞే నీ లోకము

నవ నవోన్మేషణమ్ము

నవ్యతలో నిత్యోదయ కల్యబాలవే నీవూ!

నీ ఒదిగిన నా స్వప్నము

నింగివరకు స్పందించును

నిద్రాస్వాప్నిక పులకిత నిరుపమరూపవె సఖియా!

నా ప్రణయమె నీ రూపము

నా ఆత్మే నీ ప్రాణము

నీకునాకు విడుచేది విరహమేది!

మన ప్రణయమె మన ధ్యానము

మన యోగమె మన ధ్యేయము

మనమే మన ధ్యాతలమై

మనుదుమే అనంతమందు.

*

పి ప ప లు

*

“బాపి రాజా!” అన్న పిపిలువు నేవిన్న
ఊపునును మూర్ఘమ్మ ఊకొట్టి మాటాడి.

“బాపి బావా!” యంద్రు పలుకరింతుడు హితులు
పారిజాతసునుమ్మ పట్టుదును అంజలిలొ.

“బాబు!” యని మానాన్న పరమప్రేమను పిలువ
ప్రత్యక్షమయ్యెడిది పాలసంద్రము నాకు.

“నాన్న” యని మాఅమ్మ నన్ను నివ్యయైపిలుచు
నాకు పులకలుకలిగి నాకమ్మ అంటుదును

“హో శశికళా ప్రియ భావుకా” అనుహూతి
ఉజ్వల రసానంద దివ్యానుభూతియే, ఓ దేవి!

*

న ర్త కి

*

భూలోకానికి ధూర్వపువైపున
ఆకాశానకు ఆవలిదెసలో

మూర్తించినదొక నర్తన శాలా
స్ఫూర్తిత వర్ణాతీత ప్రభాసము,

సముచిత వేషా సుగంధర గూఢపు

విమల విభూష విచిత్రవి యచ్చర

వై పాఠభద్ర మందార కుసుమ
మాలా చర్చిత వేణీ భరవై
రంగస్థలాన అవనిక ముందర
శృంగారవశీ నిల్చినావటే !

అచ్చర పడతులు హంగైపొల్చిలి

ఆ తోద్యమ్ములు నాల్గు వాద్యములు

తతానద్ధ సుషిర ఘుహాలంకృతలై

చతురలు, తౌర్య త్రికమునకు శలలు

నృత్య నాయికా ! నీకెలకులలో

నిల్చిరి వివిధాలంకృత నాట్యవేషులై !

సభ నుమతిగొని నమస్సు లిడితివి
 సమందహాసవు మృదంగ వందన
 మాచరించితివి కాకలి కంఠము
 నాలాపిస్తా వి అస దృశరాగము
 పుష్పాంజలివై దేవసన్నతగ
 పూర్వ రంగమును ప్రారంభిస్తా వి.

స్వరజతి నొక్కటి నృత విలాసము
 విరచిత మంజులగతి విశేషము
 తకతక ఝంతర తళాంగుధత్త
 ళై ధత్త ళై యని శబ్దముల
 ముక్తాయించితి మృదంగ నాదము
 రక్తికొలుపగా మెరుము తీగవై.

అతి లోకాలంకృత నాట్య మంది
 తాంతర సభలో నే నొక్కడనే
 నాయకుడను సభ్యులునై కెరలితి
 నాకై నీనాట్యము నీ విద్యలు
 సౌందర్యము గాంధర్వము సౌష్ఠ్యవ
 సౌహార్ద ముభగ సౌశీల్యాలును దేవీ.

శృంగార రసాంచిత విరహోత్కంఠ
తాంగహార కరణార్ద్రిత గీతము

ఆ లోలిత రస పరిపుల్లసార
భాష్లావిత షరమభావ చలితము

హవీభావ విలసత్కృతాభినయ
క్లౌషము నద్భుతనృత్య మొనర్చితివే!

అటుఖండిత విటువాసక సజ్జిక
వభిసారిక వొక్కసారి ప్రోషిత

భర్తుక వొక్కట కలహాంతరితవు
స్వాధీన పతికవు స్వీయవు ప్రౌఢ

వఖిల రసాధిదేవత వనన్యవు
వాచ్యాభినయ విశారదవతివా!

*

వరప్రదానము

*

దివ్యభూలకెటకొ తేల్చుకొనిపోతివే !
దీనజీవినినన్ను దివ్యుణ్ణిచేసితే !

దేహ మే శల్యమై
దినదినము కృణి యించి

నీవుదర్శనమిని నిముస మొకయుగముగా
తోవ తెలియని అంధజీవినై కుందితిని

దివ్యభూముల కెటకొ తేల్చుకొని పోతివే !
దీనజీవిని నన్ను దివ్యుణ్ణిచేసితే !

నీకె గురువును నేను

శ్రీకమల పరిమళా

దేశికుడ ప్రియుడనై ఆశించి భాషించి
దీక్షలో శిల్పవిన్యాస పులకెతుడనై

దేవి నీరాకకై తీవ్ర వేదనపడితి !

వీ ముహూర్తపు బలిమొ

వీ పూర్వ వృణ్యమో

అమృత వాహినిరీతి అవతరించితివీవు
ఆనందరూపనై అధివసిస్తివి మ్రోల

దివ్యభూముల కెటకొ తేల్చుకొని పోతివే!
దీనజీవిని నన్ను దివ్యుణ్ణిచేసితే !

హృదయాన మోముంచి ఒదిగితిని ఒడిలోన
కదియించి కౌగిటను నుదిటిపై చుంబించి

“ ఓప్రభూ నీవిద్య
నా ప్రణయ” మన్నావు
సౌరభావృత హస్త
సంస్పర్శ ఓషధై

నూత్న శక్తినిపొంది నూత్న జీవమునంది
యత్న కార్యోన్ముఖుడనై నిలిచితేరాణి !

దివ్యభూముల కెటకొ తేల్చుకొనిపోతివే!
దీనజీవిని నన్ను దివ్యుణ్ణిచేసితే !

పూ ల బా లి క

*

పూల వనమున కలిసినామూ

నారాణి నేనూ

పూల పరిమళములో మెలినామూ !

పూల.....

పూలలో ఉదయించి

పూవులా తానిలిచి

పూలజల్లుల నన్ను

సోలించె నాదేవి !

పూల.....

తనకొరకు నే వెదికి

జనపథములే తిరిగి

వనరు నా బ్రతుకులో

వనల లక్ష్మీయై వచ్చె !

పూల.....

తనవనము తానంట

తన పూలు తానంట

తన పూలగంధముల
నన తేనియలె తాను!
పూల.....

నాసందిటను బదిగి
నన్ను వనమున త్రిప్పి
పూల పుష్పాడులలో
సోలు తన్నేచూపె
పూల.....

ఏపూవు తాల్చినా
నా పొందిటను తానె
ఏగంధ మలదినా
ఏకమటనేఁ దాను

పూలవనమున కలసినామూ
నారాణి నేనూ
పూలపరిమళములో మెలిసినామూ !

యు గ్గ ము

*

అతడు : నీవు నేనే సఖి!

ఆమె : నీవు నేనే సఖా!

అతడు : } వర్తన మహానదీ పంకజోద్భవులమై

ఆమె : } పైకొగసి పుల్లమా పద్మయుగ్గము మనము

అతడు : నీవు నేనే సఖి!

ఆమె : నీవు నేనే సఖా!

అతడు : } సకల ప్రజారణ్య సంజాతులము ప్రత్యు

ఆమె : } సాకాశ గాయకులు భరతపక్షులము మనము

అతడు : నీవు నేనే దేవి!

ఆమె : నీవు నేనే ప్రభూ!

అతడు : } ఈ మహానంత విశ్వైక పథగాములము

ఆమె : } స్వీచ్ఛాప్రకాశ తారాద్వయమును మనము!

*

ఎం డీ మి యా న్

- (1) కొండతిరిగీ కొనతిరిగీ
 కొన మధ్యను కొండవాగును
 బండరాళ్లను పతనమయ్యే
 పండు వెన్నెల పరుగులెత్తే,
 లోయ చేరానే!
 ఓనా వెన్నెలా బాలా!
 సోయగాల లోయ చేరానే!

- (2) అడివి చెట్లూ నిడివి లతలూ
 జడుల రాలే కడిమి పూలూ
 కడిమి పూవుల కథల వింటూ
 నడక సాగితినే!
 ఓ కడలివెన్నెల ఒడలుదానా,
 గండశిలపై విడిది చేశానే!

- (3) గండశిలలను కొండవాగూ
 నిండుగొంతుక నినదమిస్తూ

పదములాడుతు పరుగులెత్తేనే !
 ఓ ఉదయకమలం పెదవిదానా,
 నదిని చేరే శిలను డాసితినే !

(4) చెట్లమీదే చంద్రబింబం
 చెట్లకొమ్మల చంద్రకిరణం
 చెట్లపూవుల వెన్నెల వియ్యావే
 ఓ చిత్రకంఠము పలుకుదానా,
 పూలశేనల వెన్నెల కలిసేనే !

(5) గండశిలపై మేనువాల్చితి
 కొండవాగూ పాట పాడెను
 వెండి వెలుగులు నన్ను ముంచెను
 ఓ నిండువెన్నెల నీటులాడీ
 పండుకొనుచూ నిదుర కూరితినే !

(6) పరిమళాలూ దెసల నిండెను
 పరుగులెత్తే వాగు పాడెను
 వాగుపాటతో చిన్నిపులుగులు
 మూగ గొంతుల శ్రుతులు కలిపినవే
 ఓ తామరపూవు మోముదానా
 తోగుపాటలు జోలపాడినవే !

(7) మూఁడువేలా ఏళ్ల వేనకే
 ఈడువచ్చిన గ్రీకు బాలుడు
 ఆడుకొనెనే గ్రీసుదేశానా
 ఓ అడవిమల్లెల అందందానా
 గ్రీకు బాలుడు ఎండిమియానంటా !

(8) ఎండిమియాను అందకాడూ
 అందమునకే అందకాడూ
 గంధములు తావిందులిడు అర
 వింద ముఖమువాడు కందునిపోలే
 సుందరుడు ఆ ఎండిమియానంటా
 ఓ చెందమ్మి మోముదానా
 ఎండిమియానూ గ్రీకుబాలకుడే !

(9) ఆలమండల తోలుకుంటూ
 చేలదావుల ఏటిబిడ్డల
 తేనెపాటల పాడుకుంటూ
 తానె తిరిగెనె ఎండిమియానంటా
 ఓ మీనుకన్నుల మించుబోడీ
 కోనలోనే ఆవులకాసే గొల్లవాడే గ్రీకుబాలకుడూ !

(10) వెలిగిపోయే కలువ రాజూ
 కలిమిలల్లిన కడలి రాజూ

బలము పొందిగిన పర్వత రాజేనే !

ఓ బొగడవూపుల ఊర్బుదానా !

ఆలకాసే ఎండిమియాను ఏటియోనే,

పెద్ద రాయిని నిద్దుర జోగేనే !

(11) కొండపక్కా వాగులోనే

గండ శిలపై నిదురపోయే

ఎండిమియాన్ని నువ్వు చూశావే

ఓ నిండు వెలుగుల నిశల రాణి

ఎండిమియాను సుందర రూపము

నీదు చూపుల తళుక్కుమన్నాదే !

(12) నిదురపోయే ఎండిమియానూ

కన్ను తెరచి నిన్ను చూసెను

ఇరువురి చూపులు కలిసిపోయెను

ఇరువురి మననూ లేకమయ్యెను

ఓ వలపుల వెన్నేల పడుచా

నింగినువ్వు నేలపై నే ఎండిమియానంటా !

(13) నేలపై అత డందగాడూ

నింగిపై నీ వందకత్తెవు

ఇద్దరి అందాలేకమైతే

ఏదులోకా లంఘాల వెలుగునే

ఓ దివ్యసుందరీ వెన్నెల బాలా!
దివ్య సుందరుడతడు లోకంలా!

- (14) నీవు వలచిన ఎండీమియాను
నిన్ను వలచిన ఎండీమియానూ
నీవుతప్పా ఇతరం లేదా అదాబవానికి
నీవె బ్రతుకూ నీవే సర్వం
నీవే నీవేనే
ఓ నిండు వెలుగుల నింగి సుందరీ
నీవేహృదయం నీవేప్రాణం నీవే నీవేనే!

- (15) కన్నులందూ వెన్నెల వెలుగూ
వెన్నె లేసే ఆతని ఊహూ
వెన్నెల లేనీ చీకటి రోజుల
కన్నులువాడీ కఱ్ఱబారి తా
మూర్చ మునిగెనే
ఓ శీతలాత్మా చిత్ర దేవీ!
వెన్నవలె నీమనసూ కరిగిండే!

- (16) ఆతని ప్రేమకు పొంగిపోతివి
ఆతని సొగసుకు అలరిపోతివి
ఆతని అందం, అందం నీదీ
అలటూ అలలా కలసిపోయితివే!

ఓ వెన్నెలా చిన్నారి పడుచా
మీ కలియక దేవులు మెచ్చారే!

(17) జలజల పోయే వాగు మాధ్యమ
శిలాతల్పం పవ్వళించి
కలలుకంటూ నిదురపోతిని

నిదురపోయే నాపై వాటితివే!
ఓనా వెన్నె వన్నెల రాణి
నిదురలో నన్ను కౌగిలి చేర్చితివే!

(18) నిదురపోయే నన్ను చూచి
నాపై వాలిన నిన్ను చూచి
గురవు "కూర్చే" చిత్రం లిఖించె

ఓనా బ్రతుకు తెరువుల ప్రవిమలాంగీ
"ఎండిమియానని" చిత్రం పేరుంచే!

(19) చిత్రం చూచిన పెద్దలంతా
చిత్రమెంతో గొప్పదనిరి
చిత్రం వ్రాసిన చిత్రకారుడు
ఎండిమియాన్ని చూచేనన్నారే

ఓనా నిత్య ప్రణయిని
చూచిన సత్యం నీకే తెలుసునే!

అంజనామల యోగిని బాపిరాజు.

చిత్రకారుడు:- ఆస్వాత్ కుమార్

మ న చె లి మి

నా సఖి మన చెలిమి

వేసఁజేనట భువికి

కాసంత ఉపకారి కాదంట మనుజునకు

నా సఖి! నా సఖి!

జీవిత విధానాలు

భావి కర్తవ్యాలు

ఎరుగ లేనే లేని

ఎదురుకోనే లేని

పాట లెందుకటంచు పదములేలా అంచు

పలుకుదురు భాషణలు చిలుకుదురు దూషణలు

నా సఖి మన చెలిమి

వేసఁజేనట భువికి!

జుమ్మమును మధుర శ్రుతి

తుమ్మెదలు ఆడవా?

కొమ్మ కొమ్మకు తేలి

కోకిలలు పాడవా?

అవి వట్టివమ్మంట అర్ధరహితమ్మంట.

నా సఖి మన చెలిమి
 వేసలేనట భువికి !
 కాసంత ఉపకారి
 కాదంట మనుజునకు !

పుష్పగంధ వ్యాప్తి
 పూర్ణ చంద్రుని దీప్తి
 భుక్తి నీయగలేని శక్తి హీనములంట
 ఓ సఖి మనప్రేమ
 వేసలేనట భువికి !

కలలు హుళక్కియట
 కళలు వ్యర్థములంట
 కళలైన సాంఘిక రాజకీయాధికా
 చలిత భావోద్రిక్త సంకలితమ్మై యుండ
 వలెనంట, మనుజప్రగతికి దారంట అవి !
 ఓ సఖి మన ప్రేమ
 వేసలేనట భువికి !

భాతికోన్నతి జేర్చు భాతికోద్యములుండ
 భాతికోద్యమ మహాప్రజ్ఞార్థి సమదర్శ
 నస్తి తికి మానసానంద బుద్ధ్యానంద
 స్వస్థయె మూలమ్ము భావోజ్వలము లవియె

ఓ సఖీ మన ప్రేమ
వేసఁజేనట భువికి !

ప్రకృతిలో సౌందర్య ప్రత్యక్షదృశ్యాలు
వికసితోత్తమకృషులు సకలకావ్యములుకళలు

పరమస్పృహ్యై విర్భవ రసస్వరూపములు
నరజాతి ప్రగతికవి ఆలంబనోద్దీప
నాధారములు విమల హృదయస్థితికి కార
ణాత్మికము లాప్తశక్తి ప్రఫుల్లములు
ఓ సఖీ మన ప్రేమ
ఆసాధ్య మీ భువికి !

అమలమా వదృశ్య
మమృతమా వఘటన

కాల్పనిక చిత్రమై శిల్ప విషయముకాదో !
అల్పభావము లెట్లు శిల్ప విషయములొను
పొడితనము ఉన్నతఁటె
జడత సంపన్నతఁటె

ఓ సఖీ మన ప్రేమ
ఉత్తమోత్తమ చరిత్రకవవే !

భౌతికాకర్షణాతీత సంకలనమే
 భౌమ్యమా తుచ్ఛేంద్రియాకర్షణాతీత

రీతియే, ఘటనయే
 ప్రీతియే, ప్రేమయే
 సౌందర్య రూపమ్ము సౌందర్య భావమ్ము!

సౌందర్య సంధాన సందర్శనోద్భవము
 ఆనందమో దేవి ! ఆనందమే శక్తి
 ఆనందమే ప్రగతికై నరులకిడు రక్తి

ఓ నఖి మన ప్రేమ
 ఆసాధ్య మీ భువికి
 ఆనంద సౌందర్య
 ప్రాణమే మనుజునకు !

*

సాగసు ... వయసు

#

ఆసాగసె నీ సోయగమె దేవీ

ఆవయసు నీ హోయలుకావే!

చిట్టిపాపగ నేను చిందులాడిన వయసు

నట్టింట నలుగురూ నన్ను ముద్దిడుసాగసు

ఆసాగసె నీ సోయగమె దేవీ

ఆవయసు నీ హోయలెకావే!

పుట్టుతూ కేరుమని పొంగిపోయిన వయసు

తొట్టిలో శిశువునై తొక్కులాడిన సాగసు

ఆసాగసె ఆహోయలె దేవీ

నీ సోయగము వయసుకావే!

చిలకపందిరి చూస్తు కిలకిలను నావయసు

కులుకుతూ రంగుబొమ్మల నాడు నాసాగసు

ఆసాగసె ఆహోయలెదేవీ

నీ సోయగము వయసుకావే!

“బాపన్న బంగారు బాలన్న” ఆ వయసు
 పాటలకు నిదురలో పవ్వళించిన సొగసు

ఆసొగసె ఆహోయలె దేవీ
 నీ సోయగము వయసుకావే !

మెక్కిన పులిగోరు కార్ల గజ్జల వయసు
 ఒళ్లు బంగరుకొనల ఒరుసుకొను నాసొగసు

ఆసొగసె ఆహోయలె దేవీ
 నీ సోయగము వయసుకావే !

తప్పటడుగుల కులికి తలుపుదాటిన వయసు
 కప్పురపు వాసనలు గంధమలదిన సొగసు

ఆసొగసె ఆహోయలె దేవీ !
 నీ సోయగము వయసుకావే !

ఆనాడె నీకొరకు అన్వేషినగు వయసు
 అందాల నెలపాప నడిగివేడిన సొగసు

ఆసొగసె ఆహోయలె దేవీ !
 నీ సోయగము వయసుకావే !

వ స ం త పూ ర్ణి మ

*

ఒక దివ్యకుసుమమ్ము వికసించినది నేను
నాడూ నేడూ రేపు
నవ పరిమళాలలము.

ఒక దివ్యనాదమ్ము కకుబంతముల చరించు
కోటి వీణల శ్రుతులు
మీటుతూ పాడుతూ.

ఒక దివ్యవర్ణమ్ము సకల శూన్యాలలమె
గుభీర చిత్రాలు
గా రూపమెత్తుతూ.

ఈ పాల్గుణ పవిత్ర పరమ శోభాపూర్ణి
మా రాత్రి నాదేవి
మంగళాకృతి వచ్చె!

నాఎదుట నాదేవి నాశశికళే నిత్య
నాకు నూతన శక్తి
నాకు నూతన తక్తి!

స్మృతులు

వనాటివో స్మృతులు

ఈనాడు నా గతులు

ప్రాణాధికను దేవి

ప్రత్యక్షమిడు శ్రుతులువనా
లిఖించు చిత్రాన

లేమ! వర్ణాలలమి

రేకలను కూర్చుమను

సాకు లెట్టుల మరతువనా
నా పాటలో తాను

నన తేనియల గొంతు

కలిసి పాడే తీరు

కలనై న మరతునా?వనా
వెన్నలే తానాట

కన్ను మరిగివ తున్ను
వెడకలే నన్న నను

బదిగించు తెరుగనావనా

ఇది నా కమవాస్య

ఈ కటికి చీకట్లు

ఎంత బాధను మనుట

వనాటి స్మృతులనుటవనా.

*

ద శి క

*

నాకు శిష్యులు దేవి నీవూ
 ప్రణయ మూర్తి
 నాకు దేశికవే! దేవి నీవూ!

కావ్యములు కవిత్వమున
 కవియన రహస్యాలు
 కళని గూఢార్థాలు
 తెలుపుమని వేడితిని

నాకు శిష్యులు దేవి నీవూ!
 ప్రణయ మూర్తి!
 నాకు దేశికవే! దేవి నీవూ!

భాషయన భావమన
 వాగర్థ పరమగతి

వ్యంగ్యము అలంకారములు
 అతి శబల వృత్తులన
 రసమన రసానంద
 రమ్య జీవిత పరమ

స్థితీయన తెలుపుమని
చతురమతి కోరితివి

నాకు శిష్యులు దేవి నీవూ !
ప్రణయ మూర్తి !
నాకు దేశికవే ! దేవి నీవూ !

విమల గాంధర్వమే
కమనీయములు శ్రుతులు
నప్త స్వరోద్భవము
దీప్త మేళస్థితి

మూర్ఖునలు రాగాలు
ప్రస్థార గమకాలు
విస్థారిత స్థాయి

గాంధర్వ కావ్యాది
సాందర్య హాపమని
దేవి నీరూపమే
భావాత్మయై వెలిగె

నాకు శిష్యులు దేవి నీవూ !
ప్రణయ మూర్తి !
నాకు దేశికవే ! దేవి నీవూ !

ఇంతలో...

*

పదివారములుకాదో దేవీ!

ఇంతలో

మది విరుగు నిరసనాదేవీ!

హృదయాన కుమితేటి

వ్యధ పోదు మంటలగు

కథగా మిగిలె ప్రేమ

కలలె ఇక నాకేమి!

పది వారములు.....

వనాటికీ కళలు

ఎన్నటికి నీ కలలు

సౌందర్య పూజ, ఆ

నంద హారతి నీకు

పది వారములు.....

శిల్ప దేవికి నీకు

చిత్ర విద్యను పూజ

నినుకొలుగు నా బ్రతుకు
నిలువుదువె ఈ సిలుగు

పది వారములు.....

పాటకై నా హృదిని
పసిడి వల్లకి చేసి

మేళవించెడి తంత్రి
ఫెళ్ళుమని తెంపుదువె !

పది వారములు.....

ఆశాపరీమళము ఆరీపోవగ నీకు
ఆశాంతముల నలము

ఆశయా శోక సుమ
మే శమించు శోకమున

పదివారములు కాదొ దేవీ!

ఇంతలో

మది విరుగు నిరసనా దేవీ!

గ్రీవ గంగోత్తరీ

✽

గ్రీవ గంగోత్తరీ
 పావనోద్భూత మం
 దాకీనీ స్వచ్ఛ మ
 స్తోక సౌందర్యమై !
 నీ విమల గాంధర్వ
 నూవిర్భవించినది

ఆనంద పరవశుడ
 అల భగీరథుడనై

నిలువెల్ల పొంగితిని దేవీ !
 కలుషరహితము జగము దేవీ!

అమృతకలశము గళము
 అమల మధుధారగా

నీగాన మాధుర్య
 మాగమించెను

ముల్లోకములు గాన
 కల్లోలములు నిండ

అమృతాష్టావితతనూ
కమనీయ మూర్తి నై

నిత్య విద్యా హృదయ
మృత్యుంజయుడ దేవి!

రాకేందు బింబాస్య
నీకంఠమే జ్యోత్స్న

కావుంజ మంజుల సు
రూపమై దివ్యమై

భవదీయ సంగీత
పరమ శోభాకాంతి

వేలలే ప్రసరించె

మూలాలు పులకించె

వనధి కలశాంబుధై
జనులెల్ల దేవులై

అబ విగ్రహుడ శ
బ్ది బ్రహ్మనై నేను,

నిను పొదివికొంటినో దేవి!

నీవు ప్రణవస్వరూపవే దేవి!

భే చ రి

*

భేచరీ గంధర్వ బాలా!

భూచరుడ న న్వేషి నేనూ

గరుద్వయమును ముడిచి అస్మత్

గాన పూజాపీఠి వాసింఁచూ!

పల్లవాధరి ! దుధు వసన్తపు

పల్లవిని నీ వాలపింపగ

ఝల్లుమని నా మొరడుహృదయం

వల్లరీ సంఘల్లమయ్యెన్.

గ్రామములు మూర్ఖునలు మొరసెను

గతుల బేధాలెన్నో మురిసెను

జతుల వర్ణాలన్ని నుడులై

మతుల పరవశతలను ముంచెన్.

స్థాయిత్రయములు అభినయమ్మయె

కాలత్రికములు నృత్తమాడెను

తాలద్వా త్రిశన్నోహిని

తాండవించిందీ !

గళము వీడిన ఖరహాద్రస్థిగు
వెలుగు తరగలు విడుచుకొనిపడె

తళుకు తళుకని బ్రతుకు సర్వము
కళానిధి ఆయున్.

దేవి! నందనవన సుమాలను
నీవు మలచితి స్వర సుమాలిక

గ్రీవ భూషితదామ పరిమళ
భావపూరిత దేవమూర్తిగ
నేను నిలిచితినే!

*

జ్యోత్సా ద్యుతి

*

ఇన్ని నాళ్లు ఎటదాగెనో

క్రొన్నలదలప్రోవు పాట

విన్నది విన్నట్టు వెదికి

వీనులలసిపోయె దేవి! ... ఇన్ని నాళ్లు

వన్నెల విలసిల్లు పాట

వెన్నెల సుడితిరుగు పాట

అన్నకొను పరీమళాలు

అలది కలచు తేనెపాట ... ఇన్ని నాళ్లు

ఇన్ని యుగము లెటనున్నదొ

మిన్నులాను మేటి పాట

తెలి వెలుగులు మలచుపాట

కలరాగము లలముపాట ... ఇన్ని నాళ్లు

కల్పాలే కరగివచ్చె

కడపలన్ని బ్రతుకుచొచ్చె

కల్పతరువు మేన వెలిసె

కలశాంబుధి మదినిపొలసె... ఇన్ని నాళ్లు

నేడే నా హృదయవనిని

నిలిచె నిత్య మధుమాసము

నేడే నా జీవితపథి

నిలిచె నిత్య జ్యోత్సా ద్యుతి.

గా న ను న ద రి

*

సారెలను నవరించి తంత్రుల
 తీరుపుల మీటించి శ్రుతిగా
 నేరుపులు పాటించి వయెలిన్

తాల్చితివి హృదయాన దేవీ !

గారములు శృంగారములు మధు
 వూరములు విరితోరములు యుం
 కారములు ఘంకారములు సం
 రావములు నయ్యెన్.

రాగములు సంస్కృతముయ్యెను
 రాగమొందెను తానవర్ణము
 త్యాగ బ్రహ్మమె నాదబ్రహ్మై
 తీగెలను స్పందించి వెడలెన్.

జీవమున అట్టడుగు భావము
 చేయిపెట్టి కలచినట్టె
 చీకు తలపుల యుద్రకాంక్షలు

చివ్వునా పై కెగసి వచ్చెన్.

గుండెలో ఎఱ్ఱన్ని రంగలు
 మండిపోయెను ఆశయాశలు
 ఎండిపోయెను మొండినై చెను
 దుండగుడనై తిన్.

సత్తువంతా పోయి అందపు
మత్తులో పడిపోయి, హృదయము
ఎత్తు పల్లములోన వణి కెను,

చిత్తమున నై గాశ్యమొదవెన్.

తీగెలను స్పందించు విల్లును
రాగ స్వరముల నాడు వేళ్లూ
తూగిపోయే గీతికాతతి

దోగులాడెను దెసలు దెసలన్నీ !

కోయిలలు పాడేనో వాగులు
లోయలో నృత్యాలు సలిపెనో !
వేయి మలయానిలము లొకటై

వీచెనో శ్రుతులు శ్రుతులన్నీ !

కోటి పూవులు విరిసినట్లై
కోటి చంద్రిక లలమినట్లై
పాటలే ప్రసరించు బ్రతుకున

బ్రతుకు కదలక శిల్పమై నిలిచెన్.

వదియో అమృతాస్లావితమై
వదియో ఆనందలీలై
వేదనారహితంపు బ్రతుకై

రోదనీ పథమెల్ల నిండితి

హ్లాదమే విశ్వమై నిలిచెన్.

గౌరీశంకర శృంగావిర్భవ

*

గౌరీశంకర శృంగా విర్భవ
గంగాధర మంజులతర హస్తా

స్పందిత డమరుక దివ్య నినాదము
నుందర వదనా నీ గాంధర్వము.

పంకేరుహ సంభవ సాధ్వీ రుచి
రాంక స్థిత వీణా ఖేలాన
ర్మితపాణి కంకణ నిశ్వాణ
శ్రుతి సంశ్లేషిత గీతాసామ్యము

అతి మోహనరూపా నీగానము.

యమునాతటి పాటలి తరు నీడను
సుమనోరజ సేవన మృదు వదనుడు
అతసీనుమ సంకాశతనుడు పరి
వృత సీమంతవతీ వ్రజబాలుని
మందార ముకుళ మధురాధర చుం
బ చ్ఛుభ వేణూ వేణూస్వన పరమాద్భుత
మందెను నీ సంగీతము దేవీ !

*

దీ పా వ లి

*

దీపావళి! విశ్వ
 రూపావళి! నిత్య
 జ్యోత్స్నావళి! వృక్ష
 శోభావళి! దేవి

నా లక్ష్మీ నా వాణి,
 నా శక్తి నా ప్రతిభయే!
 దీపావళి...!

దీపావళి! ప్రణయ
 ధూపావళి! రాస
 గంధావళి! తోష
 బంధావళి! దేవి

నా బ్రతుకు నా చదువు
 నా యత్న కార్యార్థమే!
 దీపావళి...!

దీపావళి! వర్ణ
 లేపావళి! దివ్య
 చిత్రావళి! పరమ
 శిల్పావళి! దేవి

నా ప్రజ్ఞ నా దీక్ష
 విన్యాస వైచిత్రయే !
 దీపావళి... !

దీపావళి ! రాగ
 వ్యాప్తావళి ! గతుల
 తాలావళి ! కరణ
 చారావళి ! దేవి
 నా నృత్య సీతాభి
 నయ నృత్య వృత్తావళి !
 దీపావళి... !

దీపావళి ! రధ్య
 దేవ్యావళి ! మధ్య
 శ్రుత్యావళి ! మూర్తి
 స్మృత్యావళి ! దేవి
 నా ఆశ ఆశయము
 నా అవధి ఆనందమే... !
 దీపావళి... !

అసతోమా సద్గమయ
 తమసోమా జ్యోతిర్గమయ
 మృతోత్పత్నా అమృతంగమయ.

